

VALSTYBĖS TARNYBOS DEPARTAMENTO 2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2014-02-25 Nr. 27N-1
Vilnius

TURINYS

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS	3
II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI.....	6
PROGRAMOS „VALSTYBĖS TARNYBOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS IR VALDYMO SISTEMOS TOBULINIMAS“ ĮGYVENDINIMAS.....	7
III. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	22
IV. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI.....	23

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybės tarnybos departamentas yra valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekanti Vyriausybės įstaiga, dalyvaujanti formuojant ir įgyvendinanti valstybės politiką vidaus reikalų ministrui pavestose valstybės tarnybos valdymo srityje.

Valstybės tarnybos departamento tikslas – dalyvauti formuojant visuomenės poreikius atitinkančią, atsakingą ir atskaitingą už veiklos rezultatus, diegiančią naujoves, lanksčią, skaidrią ir konkurencingą valstybės tarnybą. Įgyvendinant Departamento tikslą, pagrindiniu 2013 metų veiklos prioritetu buvo pasirinktas valstybės tarnybos žmogiškųjų išteklių valdymo procedūrų, kurios taikytinos beveik 30-čiai tūkstančių nestatutinių valstybės tarnautojų¹, tobulinimas.

Lietuvos valstybės tarnyboje yra decentralizuota personalo valdymo sistema, įstaigų vadovams yra numatyta atsakomybė už jų vadovaujamoms institucijoms ar įstaigoms keliamų uždavinių įgyvendinimą ir tai suponuoja atitinkamų įstaigų vadovų teisę savarankiškai valdyti įstaigos žmogiškuosius išteklius, kurių ženklia dalį sudaro valstybės tarnautojai, kurių valdymas yra nustatytas Valstybės tarnybos įstatyme ir jį lydinčiuose teisės aktuose. Tačiau šiandien nepakanka tik įvykdyti ir atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus bei procedūras, kad įstaiga atlieptų laiko dvasią ir visuomenės lūkesčius. Įstaigos mikroklimato, organizacinės kultūros kūrimo neįmanoma reglamentuoti jokiais teisės aktais, tačiau tai yra ypatingai svarbus veiksnys įgyvendinant reformas ir siekiant veiklos efektyvumo bei rezultatų.

Čia proveržį gali padaryti įstaigos vadovas, lyderis, kuris visada stebės, įtakos ir koreguos įstaigoje vykstančius pokyčius, analizuos ir diegs optimalius personalo valdymo metodus bei stengsis, kad jo vadovaujamos įstaigos žmonės būtų motyvuoti, kompetentingi ir atsakingai sprendžiantys šiandienos problemas bei kvalifikuotai pasirengę rytojaus iššūkiams.

Todėl siekiame, kad valstybės tarnyboje dirbtų būtent tokie sumanūs valstybės tarnautojai, o jiems vadovautų ambicingi vadovai, įžvelgiantys produktyvias strategines kryptis ir gebantys konstruktyviai veiklai sutelkti savo komandas - įstaigoje dirbančius specialistus.

Valstybės tarnybos departamentas 2013 metais savo veiklą planavo ir organizavo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu ir su juo susijusiais teisės aktais, Strateginio planavimo metodika, vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2013–2015 metų strateginiu veiklos planu, Valstybės tarnybos departamento 2013–2015 metų strateginiu veiklos planu ir Valstybės tarnybos departamento 2013 metų veiklos planu.

---

¹ 2014 m. sausio 1 d. valstybės tarnyboje dirbo 52 552 valstybės tarnautojai, iš jų 29 645 (apie 56,4 proc.) – nestatutiniai valstybės tarnautojai (Valstybės tarnautojų registro ir Vidaus reikalų pareigūnų registro suvestiniai duomenys apie asmenis, turinčius valstybės tarnautojo statusą, (išskyrus vidaus tarnybos sistemos įslaptintus pareigūnus, Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės saugumo departamento bei Muitinės kriminalinės tarnybos pareigūnus).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vidaus reikalų ministro 2013 metų prioritetuose nebuvo numatyta darbų / veiklų, susijusių su valstybės tarnyba ir jos tobulinimu. Tačiau 2013 metais vyko svarbių pokyčių valstybės tarnybos reglamentavime ir jos tobulinime, kas turėjo įtakos ir Valstybės tarnybos departamento darbui:

2013 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas priėmė nutarimą, įsigaliojusį 2013 m. spalio 1 d., dėl įstatymų, kuriais buvo sumažintas valstybės tarnautojų darbo užmokestis. Konstitucinis Teismas, išnagrinėjęs pareiškėjų prašymus, priėmė nutarimą, kuriame pripažino, kad teisinis reguliavimas, kuriuo dėl ekonomikos krizės sumažinti valstybės tarnautojų ir teisėjų pareiginės algos (atlyginimo) koeficientai, valstybės tarnautojų priedų už kvalifikacines klases, statutinių valstybės tarnautojų priedų už kvalifikacines kategorijas dydžiai, prieštarauja Konstitucijoje įtvirtintai teisei gauti teisingą apmokėjimą už darbą, konstituciniam teisinės valstybės principui, o teisėjų atlyginimų sumažinimą nustatantis teisinis reguliavimas – ir teisėjo bei teismų nepriklausomumo principui. Taip pat neprieštaravusiu Konstitucijai pripažintas įstatymas, kuriuo 2009 metų viduryje sumažintas bazinis dydis, taikomas teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų atlyginimams apskaičiuoti.

2013 m. gruodžio 17 d. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo įstatymą, kuris įsigaliojo nuo 2014 m. sausio 1 d., padidinamos kai kurių žemiausių kategorijų valstybės tarnautojų kategorijos, taigi padidės mažiausiai uždirbančių specialistų darbo užmokestis.

Nuo 2013 m. birželio 1 d. įsigaliojus Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimams, įtvirtinta iš dalies centralizuota valstybės tarnautojų atranka, kuri susideda iš dviejų etapų.

Pirmame (centralizuotame) etape Valstybės tarnybos departamente Vilniuje (taip pat apskrityse – Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose) pretendentai sprendžia valstybės tarnautojų atrankai sukurtą bendrųjų gebėjimų testą. Kadangi valstybės tarnyboje dirbantiems asmenims reikia skirtingų gebėjimų, vertinamas kandidatų gebėjimas samprotauti ir spręsti verbalinio, skaitinio, vizualinio turinio problemas, analizuoti ir pagrįsti savo sprendimus tipinėmis darbo situacijomis. Testo tikslas – ne atrinkti geriausiai, o eliminuoti neturinčius būtinų minimalių bendrųjų gebėjimų kandidatus. Asmuo, pirmą kartą neišlaikęs bendrųjų gebėjimų testo, gali perlaikyti antrą kartą, o jei neišlaiko testo antrą kartą, jį galima perlaikyti po 6 mėnesių. Išlaikyto bendrųjų gebėjimų testo rezultatas galioja 3 metus.

Taip pat Valstybės tarnybos departamente interviu metu centralizuotai vertinami kandidatų, siekiančių užimti vadovaujančias pareigas, vadovavimo gebėjimai. Vadovavimo gebėjimų įvertinimas galioja 3 metus, o vadovavimo gebėjimų vertinimo perlaikymas galimas po 6 mėnesių.

Geriausias kandidatas nustatomas *antrame (decentralizuotame) atrankos etape* – konkurse įstaigose (pokalbio ir (ar) praktinės užduoties metu), atsižvelgiant į dalykinę kandidatų kompetenciją.

Dar viena įdiegtos atrankos sistemos naujovė – pretendentų anglų, vokiečių ir prancūzų kalbų vienodas patikrinimas užsienio kalbų centruose pagal atitinkamus tarptautinius testus ir egzaminus.

Keičiant įdarbinimo sistemą buvo tikimasi ne tik pritraukti geriausias įvairių sričių specialistus, padaryti sistemą lankstesnę, objektyvesnę, efektyvesnę, skirtą gebėjimams ir kompetencijoms nustatyti, bet ir padidinti visuomenės pasitikėjimą valstybės tarnyba. Ši atrankos sistema naudinga ir patiems kandidatams – atranką perėjusių, bet neįdarbintų kandidatų testavimo rezultatai galioja trejus metus, tai reiškia, kad per šį laikotarpį kandidatas, dalyvaudamas konkrečios valstybinės įstaigos konkurse, neprivalės kiekvieną kartą laikyti naujo testo. Be to, mažesnis pateikiamų konkursui dokumentų kiekis į konkursą ir šie dokumentai teikiami per internetinę svetainę www.testavimas.vtd.lt arba per Elektroninių valdžios vartų portalą www.epaslaugos.lt

2013 m. gruodžio 16 d. Vyriausybės Strateginio komiteto posėdyje buvo pristatyti pasiūlymai, kaip tobulinti valstybės tarnybą. Pasiūlymų tikslas – kurti lankstesnę, paprastesnę ir mažiau administracinių sąnaudų reikalaujančią valstybės tarnybos sistemą. Ši sistema leistų valdyti personalą be perteklinių apribojimų ir adekvačiai reaguoti į veiklos rezultatus finansinėmis, motyvavimo ir kitokiomis priemonėmis. Vyriausybės Strateginis komitetas pritarė siūlymams ir pavedė Vidaus reikalų ministerijai kartu su Valstybės tarnybos departamentu kai kuriuos iš jų patikslinti ir iki 2014 m. balandžio 15 d. pateikti Vyriausybei Valstybės tarnybos įstatymo ir prirėikus kitų įstatymų pakeitimo projektus.

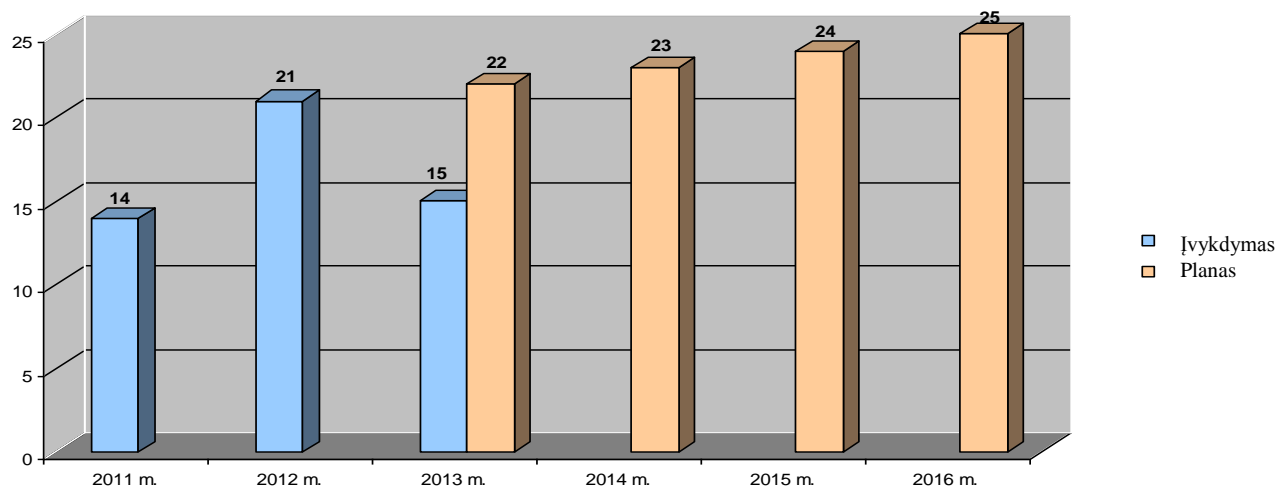
II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Valstybės tarnybos departamentas 2013 metais dalyvavo įgyvendinant vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2013–2015 metų strateginio veiklos plano **antrąjį Vidaus reikalų ministerijos strateginį tikslą** – *sudaryti sąlygas efektyviam ir lanksčiam viešajam valdymui, vietos savivaldos plėtrai, veiksmingai valstybės tarnybai, saugių informacinių ir ryšių technologijų panaudojimui viešajame valdyme* ir įgyvendino Valstybės tarnybos departamento 2013–2015 metų strateginį veiklos planą.

PIRMAS STRATEGINIS TIKSLAS

*Didinti valstybės tarnybos patrauklumą, lankstumą ir kompetenciją
(kodas 01)*

Vertinimo kriterijaus kodas	Efeko vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas
E-01-01	Gyventojų, manančių, kad valstybės tarnautojų veikla gerėja, dalis, procentais (VRM SVP E-02-03)	22	15	68,2

Efeko kriterijaus E-01-01 „Gyventojų, manančių, kad valstybės tarnautojų veikla gerėja, dalis, procentais“ reikšmė nepasiekta. Įvertinus tai, kad daugiau nei pusė (57 proc.) Lietuvos gyventojų nurodė, kad pastaruosiu metu valstybės tarnautojų veikla nesikeičia (2012 m. – 48 proc.), o 15 procentų nurodė, kad gerėja, laikytina, kad rodiklio reikšmė yra *pasiekta*

netiesioginiu būdu, kadangi 72 procentai gyventojų mano, kad valstybės tarnautojų veikla nesikeičia arba gerėja ir lyginant su 2012 m. šis skaičius išaugo 3 procentais.²

Valstybės tarnybos departamento strateginis tikslas buvo įgyvendinamas programa „Valstybės tarnybos politikos įgyvendinimas ir valdymo sistemos tobulinimas“.

**PROGRAMOS „VALSTYBĖS TARNYBOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS IR
VALDYMO SISTEMOS TOBULINIMAS“
(kodas 01.01)**

Programa yra tęstinė.

Programos vykdytojai: 45 Valstybės tarnybos departamento darbuotojai.

Programos tikslas – dalyvauti formuojant visuomenės poreikius atitinkančią, atsakingą ir atskaitingą už veiklos rezultatus, diegiančią naujoves, lanksčią, skaidrią ir konkurencingą valstybės tarnybą.

Programos tikslo buvo siekiama šiuo uždaviniu – užtikrinti Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimą.

Įgyvendinant programą, kryptingai buvo dirbama siekiant programos tikslo.

Pagrindiniai Departamento veiklos rodikliai:

Veiklos sritis	Rodiklis	2012 m.	2013 m.
Valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo kontrolė ir monitoringas	Atliktų planinių ir neplaninių patikrinimų, mokymo kokybės patikrinimų, atrankos stebėjimų, dalyvautų tarnybinės veiklos vertinimo komisijų posėdžių, surengtų metodinių konsultacijų sk.	122	95
Konkursų skelbimų tvarkymas	Paskelbtų konkursų „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Departamento interneto svetainėje sk.	2518	2696
Mokymo koordinavimas	Į valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašą ir į Fizinių asmenų teikiančių mokymo paslaugas valstybės tarnautojams sąrašą įrašytų įstaigų sk.	25	31
	Patvirtintų valstybės tarnautojų mokymo programų (viršijančių 8 akad. val.) sk.	326	282
Valstybės tarnautojų registro tvarkymas	Apmokytų Registro ir Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos tvarkytojų sk.	46	48
	Užregistruotų naujų Registro ir Valstybės	319	293

² Vidaus reikalų ministerijos užsakymu Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro VILMORUS 2013 m. spalio mėn. atlikta Lietuvos gyventojų apklausa „Pasitikėjimo valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis aptarnavimo kokybės vertinimas“.

Rodiklio reikšmė nustatoma tiriant Lietuvos gyventojų, turėjusių ir neturėjusių konkrečios bendravimo su valstybės tarnautojais patirties, nuomonę apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų tarnautojų veiklą.

	tarnybos valdymo informacinės sistemos duomenų tvarkytojų sk.		
Valstybės tarnautojo statuso atkūrimas	Pateiktų pasiūlymų dėl valstybės tarnautojo pareigų buvusiems valstybės tarnautojams sk.	734	894
	Priimtų į valstybės tarnautojo pareigas sk.	69	66
Tarnybiniai pasai	Išduotų / pakeistų tarnybinių pasų sk.	155	165
Teismai	Atstovauta valstybei teismo posėdžiuose sk.	32	22

Vykdyma Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų kontrolė ir priežiūra:

Per 2013 m. Valstybės tarnybos departamento specialistai 48 Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose 56 kartus atliko kontrolę dėl Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo. Buvo atlikti 28 planiniai patikrinimai, 7 neplaniniai patikrinimai, reaguojant į asmenų ar įstaigų prašymuose ir skunduose pateiktą informaciją, 20 kartų dalyvauta pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas konkursų komisijų darbe ir pakaitinių valstybės tarnautojų atrankose stebėtojų teisėmis. Iš patikrintų 48 įstaigų įvairūs pažeidimai nustatyti 27 įstaigose. Lyginant 2013 m ir 2012 m., planinių patikrinimų metu 2013 m. pažeidimai nustatyti 75 proc. tikrintų įstaigų, 2012 m. – 92 proc. įstaigų.

Vykdam šią funkciją, 2013 m. taip pat dalyvauta 25 valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo komisijų posėdžiuose, suorganizuotos 5 metodinės konsultacijos, atlikta 10 planinių mokymo programų įgyvendinimo kokybės priežiūros patikrinimų valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigose. Vykdam Valstybės tarnautojų registro ir Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos duomenų stebėseną, parengta 12 pažymų. Iširta 118 asmenų pranešimų, skundų ir prašymų Valstybės tarnybos įstatymo ir kitų su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo klausimais.

Atliktas su valstybės tarnyba ir personalo valdymu valstybės tarnyboje susijusių teisės aktų projektų nagrinėjimas, derinimas, tikslinimas ir su jais susijusi tikslinė analizė bei teiktos išvados ir (ar) pasiūlymai, galėję turėti poveikį tokių teisės aktų kokybei:

Siekiant stiprinti aukštesniųjų kategorijų ir vadovaujančiųjų valstybės tarnautojų grandį, nuo kurių daugiausiai priklauso viešojo valdymo institucijų veiklos efektyvumas, Vidaus reikalų ministerijai pateikti pasiūlymai dėl specialiųjų jų tarnybos sąlygų: vieningų reikalavimų šias pareigas einantiems asmenims nustatymo, atskirų atrankos ir tarnybinės veiklos vertinimo procedūrų įtvirtinimo, aiškių karjeros taisyklių bei gebėjimų stiprinimo sistemos. Vyriausybės Strateginis

komitetas pritarė siūlymams dėl teisinio reguliavimo, susijusio su įstaigų prie ministerijų vadovų kadencijomis keitimo ir dėl aukščiausias pareigas einančių valstybės tarnautojų reguliavimo.

Siekiant tobulinti valstybės tarnautojų karjeros planavimą, atlikti parengiamieji darbai įdiegti Lietuvos valstybės tarnybai optimalų kompetencijų modelį ir nustatyti viešajam interesui svarbias valstybės tarnautojų kompetencijas. Siekiant užtikrinti valstybės tarnybos stabilumą ir išsaugoti jos žmogiškuosius išteklius, tobulinama valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistema, susiejant ją su tarnybinės veiklos rezultatais. Kartu su Vidaus reikalų ministerija parengti pasiūlymai dėl naujos valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemos ir kompetencijomis grįsto žmogiškųjų išteklių valdymo modelio pateikti Vyriausybės Strateginiam komitetui, kuris pasiūlymams pritarė.

Vidaus reikalų ministerijai pateikti pasiūlymai dėl Valstybės tarnautojų mokymo 2014-2017 metų strategijos, kurios tikslas nustatyti prioritetinius valstybės tarnautojų mokymo tikslus, ir prioritetines valstybės tarnautojų mokymo grupes.

Parengti ir Vidaus reikalų ministerijai pateikti siūlymai dėl įstatymų susijusių su Valstybės politikų, teisėjų, prokurorų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų registro steigimu, kuriais būtų įtvirtintos naujos nuostatos, suteikiančios teisinį pagrindą Valstybės tarnautojų registre kaupti duomenis ne tik apie valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, bet ir apie valstybės politikus, valstybės pareigūnus, prokurorus, teisėjus, profesinės karo tarnybos karius. Taip pat būtų įteisinta galimybė šio registro duomenų pagrindu išduoti tarnybinius pažymėjimus su juose įdiegtais atpažinimo elektroninėje erdvėje ir elektroninio parašo sertifikatais, leidžiančiais pasirašyti dokumentus saugiu elektroniniu parašu, taip pagreitinti dokumentų vizavimo procedūras, sutaupyti biudžeto lėšų bei greitai ir patikimai perduoti duomenis.

Buvo tobulinami Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašas (priimta 2013 m. gegužės 31 d.) bei Atrankos į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašas (priimta 2013 m. rugsėjo 17 d.), kuriuose nustatyta, kad pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas bendrieji gebėjimai centralizuotai būtų tikrinami pretendentams sprendžiant bendrųjų gebėjimų testą, o siekiantiems užimti vadovaujamasias valstybės tarnautojo pareigas, Valstybės tarnybos departamente taip pat būtų vertinami vadovavimo gebėjimai.

Taip pat tobulintos ir Valstybės tarnautojo statuso atkūrimo ir pareigų siūlymo buvusiam valstybės tarnautojui taisyklės. Nuo 2013 m. lapkričio pabaigos įsigaliojo pakeitimai, pagal kuriuos buvusiems valstybės tarnautojams atkuriant valstybės tarnautojo statusą ar siūlant kitas pareigas, jų tarnybai reikalingos užsienio kalbos mokėjimas patikrinamas Vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka – anglų, prancūzų ir vokiečių kalbų mokėjimas tikrinamas akredituotuose centruose, o kitų užsienio kalbų mokėjimas tikrinamas prieš pokalbį įstaigoje. Taip pat taisyklėse reglamentuojama pokalbio su buvusiais valstybės tarnautojais įstaigoje organizavimo procedūra.

Atsižvelgiant į tai, kad vertinimo komisija atlieka tarnybinės veiklos vertinimo išvados, kurią surašė valstybės tarnautojo tiesioginis vadovas, pagrįstumo patikrinimo funkciją, siekiant nešališkumo bei vienodo šios funkcijos taikymo tai pačiai valstybės tarnautojų grupei bei didesnės vertintojų kompetencijos nuo 2013 m. rugpjūčio 20 d. įsigaliojo naujovė, kad įstaigų vadovai bei audito tarnybų vadovai ir auditoriai nuo šiol vertinami tik jiems skirtose komisijose, kurių posėdžius organizuoja Valstybės tarnybos departamentas.

Analizuota patirtis valstybės tarnybos valdymo klausimais, dalyvauta kuriant personalo valdymo standartus valstybės tarnyboje:

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto posėdyje buvo pristatyta informacija apie pastarųjų metų Lietuvos valstybės tarnybos permainas ir valstybės tarnybos tobulinimo perspektyvas bei apie valstybės tarnybos valdymą ir Valstybės tarnybos departamento vaidmenį šiame procese. Vykusių diskusijų metu buvo aptartos svarbios valstybės tarnybos problemos ir ieškoma būdų joms išspręsti. Komitetas pritarė Valstybės tarnybos departamento atliekamiems veiksams, siekiant tobulinti ir modernizuoti Lietuvos valstybės tarnybą ir pasiūlė 2013 m. gegužės – birželio mėn. Seime surengti konferenciją, skirtą valstybės tarnautojų mokymo tendencijoms aptarti.

Suorganizuota konferencija „Valstybės tarnautojų mokymo aktualijos ir ateities iššūkiai“ buvo skirta pristatyti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiekimus bei lūkesčius organizuojant ir planuojant valstybės tarnautojų mokymą; identifikuoti mokymo prioritetus, kurie galėtų būti nustatyti naujoje Valstybės tarnautojų mokymo strategijoje; aptarti valstybės tarnautojų mokymo tendencijas žmogiškųjų išteklių valdymo kontekste bei tikslingą ir efektyvą ES struktūrinės paramos lėšų panaudojimą valstybės tarnautojų mokymui.

Siekiant stiprinti bendrųjų funkcijų optimizavimo metodinį vadovavimą ir optimizavimo veiklų koordinavimą, Valstybės tarnybos departamentas parengė Personalo valdymo efektyvumo vertinimo Vyriausybės reguliavimo srityje esančiose institucijose ir įstaigose 2012 m. ataskaitą ir pasiūlymus dėl efektyvumo didinimo 2014-2016 metų užduočių, taip pat ir personalo valdymo efektyvumo didinimo gaires, kurios patalpintos Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje.

Atlikta apklausa ir išsiaiškinta esama situacija dėl kitokių žmogiškųjų išteklių valdymo modelių (pavyzdžiui, centralizuoto personalo valdymo) taikymo valstybės tarnyboje bei įvertintos galimybės išplėsti subjektų, kurie padėtų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovams valdyti personalą, sąrašą.

Igyvendinami Europos socialinio fondo ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšomis finansuojami projektai, skirti stiprinti valstybės tarnybą:

2013 metais buvo tęsiamas Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinės paramos projektų pagal 2007–2013 m. Žmoniškųjų išteklių plėtros programos veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-01-V „Valstybės tarnybos stiprinimas“ įgyvendinimas.

Įgyvendinat ES struktūrinės paramos projektą „Valstybės tarnautojų atrankos sistemos tobulinimas“, 2013 m. parengta Valstybės tarnautojų atrankos tobulinimo koncepcija, sukurti užsienio kalbų testai, sukurtas Informacinės sistemos atrankos modulis, suteikiantis galimybę testus spręsti kompiuteryje „on-line“ būdu, pretendams elektroniniu būdu pateikti prašymus dalyvauti konkursuose į valstybės tarnautojo pareigas ir gauti pranešimus apie konkurso datą, laiką ir vietą. Sukurtas trumpųjų žinučių (SMS) siuntimo pretendams modulis. Nuo 2013 m. birželio mėnesio iš Projekto lėšų įdarbinta Testavimo grupė (7 darbuotojai), kuri vykdo asmenų, pretenduojančių į valstybės tarnautojo pareigas bendrųjų gebėjimų patikrinimą Valstybės tarnybos departamente ir Vadovavimo gebėjimų tikrinimo grupė (3 darbuotojai), kuri tikrina pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas vadovavimo gebėjimus.

Įgyvendinat ES struktūrinės paramos projektą „Valstybės tarnyboje būtinų kompetencijų analizė ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas“ 2013 m. buvo sukurtas Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas, kuris padės valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose teisingiau parengti valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus, objektyviau įvertinti pareigybes, išvengti funkcijų dubliavimo, tiksliau nustatyti pareigybių skaičių, jų lygį. Taip pat sukurtas Valstybės tarnautojų kompetencijų modelis ir jo taikymo metodika. Tai padės objektyviau atrinkti valstybės tarnautojus, vertinti jų tarnybinę veiklą ir efektyviau planuoti valstybės tarnautojų mokymą.

Įgyvendinat ES struktūrinės paramos projektą „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų personalo administravimo tarnybų veiklos tobulinimas“, supaprastintos personalo administravimo valdymo procedūros – patobulintas personalo administravimo procedūrų vadovas, sukurta informacinių technologijų priemonė „Elektroninė asmens byla“. Projekto rezultatai prisidės prie valstybės tarnautojų tiesioginių funkcijų atlikimo kokybės gerinimo, personalo administravimo tobulinimo, administracinių gebėjimų stiprinimo. Įgyvendinus projektą, tikimasi, jog valstybės ir savivaldybių institucijų personalo administravimo tarnybų veiklos efektyvumas padidės iki 40 proc.

Valstybės tarnybos departamento vykdomų 5 ES projektų metu buvo organizuojami mokymai valstybės tarnautojams ir darbuotojams, kurių metu 2013 m. apmokyta apie 4670 dalyvių:

1. Projekto „Valstybės tarnautojų atrankos sistemos tobulinimas“ metu apmokyti 1653 dalyviai. Asmenys, atsakingi už personalo tvarkymą, iš įvairių Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų išmoko naudotis naujai sukurtu Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos atrankos moduliui, kuris susijęs su nuo 2013 m. birželio 1 d. iš esmės pasikeitusia valstybės

tarnautojų atrankos sistema. Taip pat mokėsi dirbti pagal naują valstybės tarnautojų atrankos metodiką, kuri taikoma antrajame valstybės tarnautojų atrankos etape – per pokalbį žodžiu, kuris vyksta konkursą paskelbusioje įstaigoje. Intensyvūs mokymai, apimantys modulio teorinį pristatymą ir praktinį darbą su jo testine aplinka, vyko visose Lietuvos apskrityse.

2. Projekto „Valstybės tarnyboje būtinų kompetencijų analizė ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas“ metu apmokyti 225 dalyviai. Mokymuose dalyvavę Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai, struktūrinių padalinių vadovai, personalo administravimo tarnybų atstovai buvo supažindinti su kompetencijomis grįstu žmogiškųjų išteklių valdymu ES šalyse, kompetencijų modelių diegimo valstybės tarnyboje patirtimi.

3. Projekto „Valstybės tarnautojų registro bei Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos modernizavimas ir plėtra“ metu apmokyti 537 tarnautojai. Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos viešųjų elektroninių paslaugų administratoriai bei Valstybės tarnautojų registro ir Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos naudotojai, kurie institucijoje tvarko valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, duomenis, susipažino ir išmoko naudotis modernizuotomis sistemomis.

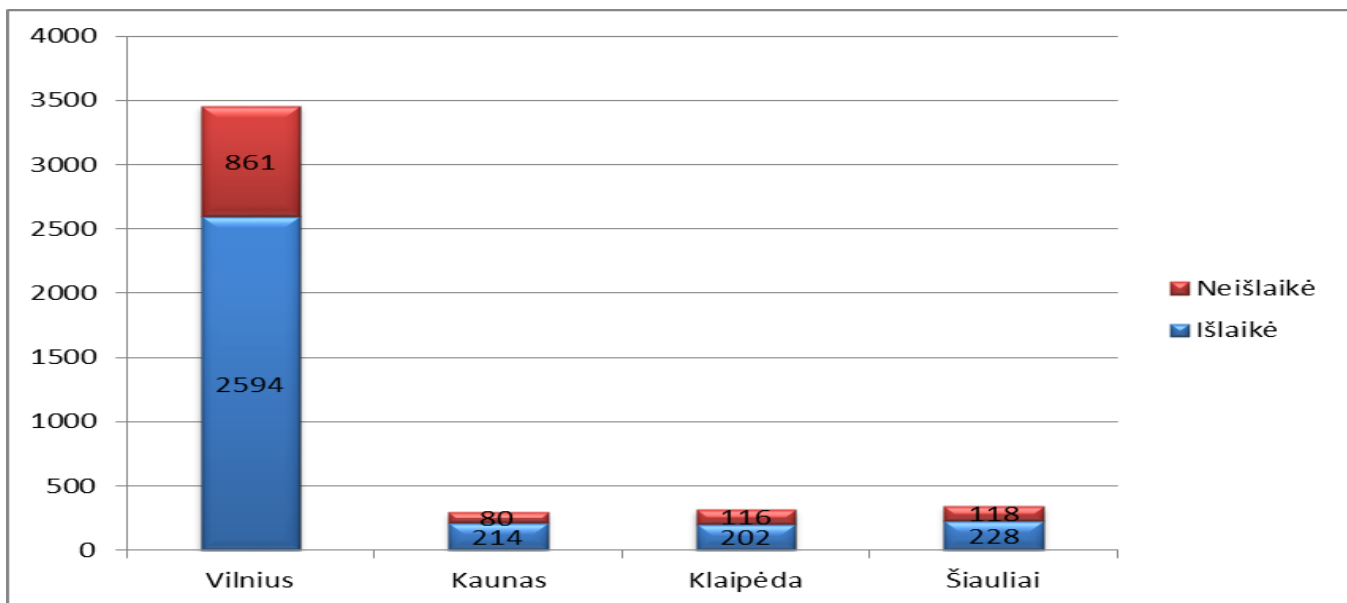
4. Projekto „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų personalo administravimo tarnybų veiklos tobulinimas“ metu apmokyta 520 dalyvių. Praktinių mokymu metu sustiprinti personalo administravimo tarnybų darbuotojų administraciniai gebėjimai.

5. Projekto „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas profesinės etikos srityje“ metu apmokyta apie 1740 dalyvių. Visose Lietuvos apskrityse vykusiuose mokymuose valstybės politikai, valstybės pareigūnai, statutiniai valstybės tarnautojai, įstaigų vadovai, personalo administravimo tarnybų atstovai buvo supažindinti su tarnybinės etikos problematika, išaiškintas etiško ir neetiško elgesio santykis ir kaip sisteminamas neetiškas elgesys, pateikti ir išnagrinėti teoriniai ir praktiniai tarnybinės etikos problemų (neetiško elgesio) priežasčių šalinimo pavyzdžiai ir būdai, ugdyti etiško elgesio įgūdžiai ir pan.

Vykdyti iš dalies centralizuotos atrankos Bendrujų ir vadovavimo gebėjimų tikrinimai:

Nuo 2013 m. birželio 1 d. įsigaliojus Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimams, įtvirtinta iš dalies centralizuota valstybės tarnautojų atranka.

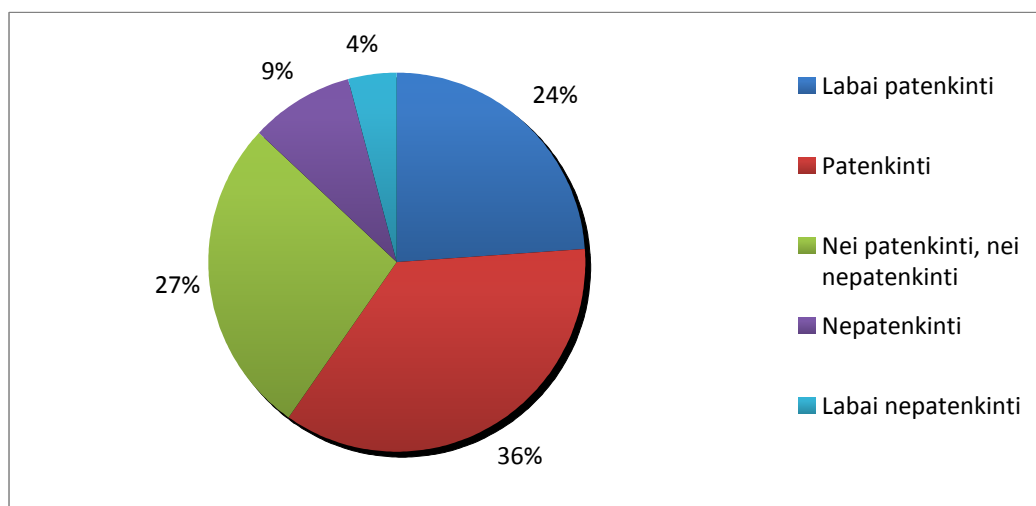
Asmenų, pretenduojančių į valstybės tarnautojo pareigas, bendrieji gebėjimai nuo 2013 m. birželio mėnesio buvo pradėti tikrinti Valstybės tarnybos departamente Vilniuje, tačiau didėjant poreikiui, nuo 2013 m. rugpjūčio pabaigos pradėti vykdyti Klaipėdos ir Šiaulių ir apskrityse, o nuo rugsėjo mėnesio ir Kauno apskrityje.

Nuo 2013 m. birželio 1 d. iki gruodžio 31 d. įvykdyti 294 bendrųjų gebėjimų testavimai, kuriuose dalyvavo 4399 asmenys. Minėtu periodu, testą išlaikė 3238 asmenys (73,6 proc.). Iš visų išlaikiusiųjų, 2840 asmenų išlaikė iš pirmo karto, 398 – iš antro karto.

Valstybės tarnybos departamente atlikti ir 148 vadovavimo gebėjimų patikrinimai, kurių metu patikrinta 117 pretendentų į padalinio vadovo lygmens pareigas (iš jų teigiamai vadovavimo gebėjimai įvertinti 86 asmenims) ir 31 pretendentų į aukščiausio lygio vadovų lygmens pareigas (iš jų teigiamai vadovavimo gebėjimai įvertinti 28 asmenims).

Valstybės tarnybos departamentas, siekdamas nustatyti asmenų, sprendusių bendrųjų gebėjimų testą, pasitenkinimą suteiktomis paslaugomis, atliko anoniminę apklausą. Iš 693 apklausoje dalyvavusių asmenų 60 proc. nurodė, kad yra patenkinti arba labai patenkinti naująja valstybės tarnautojų atrankos sistema, 27 proc. – nei patenkinti/nei nepatenkinti, 13 proc. – nepatenkinti arba labai nepatenkinti.

Apklausa taip pat parodė, kad didesniosios dalies (85,6 proc.) respondentų nuomone, testas yra vidutiniškai sudėtingas ar sudėtingas.

Stiprinta metodinio vadovavimo funkcija:

2013 m. suorganizuotos 5 metodinės konsultacijos valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymo klausimais. Metodinėse konsultacijose dažniausiai dalyvavo personalo administravimo (tvarkymo) funkcijas atliekantys specialistai iš tame regione esančių įstaigų.

Parengtos ir Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje paskelbtos 4 rekomendacijos:

1. Dėl valstybės tarnautojų mokymo programų tvirtinimo, kuri parengta siekiant padėti ūkio subjektams tinkamai parengti ir nustatyta tvarka įforminti tiek mokymo programas teikiamas tvirtinti Valstybės tarnybos departamentui, tiek ir tas mokymo programas, kurias ūkio subjektai tvirtina savo nustatyta tvarka.

2. Dėl reikalavimų nustatymo valstybės tarnautojų mokymo paslaugų teikėjams ir mokymo paslaugoms, kuri parengta Valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, perkančioms mokymo paslaugas valstybės tarnautojams ir siekiančioms užtikrinti kokybiškų mokymo paslaugų įsigijimą bei tinkamą tiek biudžeto, tiek ir ES struktūrinės paramos lėšų panaudojimą, rengiant dokumentus viešiesiems mokymo paslaugų pirkimams.

3. Dėl tarnybinio nusižengimo tyrimo motyvuotos išvados surašymo, kurios tikslas – palengvinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų personalo administravimo funkcijas vykdančioms asmenims taikyti Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias valstybės tarnautojų atsakomybę.

4. Dėl valstybės tarnautojų skatinimo vardinėmis dovanomis, siekiant apibrėžti kokios vertės, kokio pobūdžio dovana galėtų būti laikoma vardine dovana ir kt.

Taip pat atnaujinta ir paskelbta rekomendacija dėl valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo.

Organizuota ir dalyvauta 14 susitikimų su personalo valdymo specialistais ir/ar suinteresuotais asmenimis, kurių metu buvo aptartos atrankos į valstybės tarnautojo pareigas aktualijos (naujovės) bei pristatyta geroji patirtis.

Koordinuotas valstybės tarnautojų mokymo strategijos įgyvendinimas, analizuoti valstybės tarnautojų mokymo ir karjeros poreikiai:

2013 m. į valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašą įrašytos 28 kvalifikacijos tobulinimo įstaigos ir išbrauktos 23 įstaigos, į Fizinį asmenų teikiančių mokymo paslaugas valstybės tarnautojams sąrašą įrašyti 3 fiziniai asmenys ir išbraukti 2 fiziniai asmenys.

Patvirtintos 282 valstybės tarnautojų mokymo programos, 23 valstybės tarnautojų mokymo programos pripažintos netekusiomis galios. Išanalizuoti ir įvertinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų mokymo planai, mokymo ataskaitos ir valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų veiklos ataskaitos.

Atlikta apklausa dėl 2014-2017 m. valstybės tarnautojų prioritetinių mokymų tikslų bei poreikio. Išanalizuoti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų mokymo planai, ataskaitos ir valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų veiklos ataskaitos.

Vyriausybės nustatyta tvarka organizuota informacijos apie valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo kitose valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose ar užsienio institucijose galimybės sklaida – išplatinta informacija apie 27 stažuotes tarptautinėse institucijose ar užsienio valstybių institucijose. Organizuotos 5 valstybės tarnautojų, siunčiamų tobulinti kvalifikacijos užsienio institucijose atrankos (atrinkta 12 kandidatų).

Vyriausybės nustatyta tvarka organizuota informacijos apie laisvas pareigas tarptautinėse organizacijose ir institucijose, ES institucijose ir įstaigose, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtose institucijose, Europos Komisijos ir ES valstybių narių bendrai įsteigtose organizacijose (konsorciumuose), civilinėse tarptautinėse operacijose ar misijose, užsienio valstybių institucijose sklaida – išplatinti 582 skelbimai. Organizuotos 9 pretendentų į pareigas užsienio institucijose atrankos (atrinkta 11 asmenų) ir 2 pretendentų į delegavimo rezervą atrankos (atrinkti 146 asmenys).

Atlikta 2012 m. paskelbtų konkursų į valstybės tarnautojo pareigas pareigybių aprašymuose nustatytų specialiųjų reikalavimų, analizė: išanalizuota 2514 skelbimų į valstybės tarnautojo pareigas, apibendrinti duomenys paskelbti Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje.

Užtikrintas centralizuotas skelbimų apie priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas paskelbimas leidinyje „Valstybės žinios“ – suformuoti ir departamento interneto svetainėje patalpinti 1995 skelbimai apie konkursus į valstybės tarnautojų pareigas ir 701 skelbimas apie pakaitinių valstybės tarnautojų atrankas.

Administruotas valstybės tarnautojų rezervas:

Įgyvendinant pareigų siūlymo buvusiems valstybės tarnautojams funkciją, į Valstybės tarnybos departamentą 2013 m. kreipėsi 102 asmenys: dėl pareigų siūlymo kreipėsi 90 asmenų, dėl statuso atkūrimo – 12 asmenų. Iš viso buvo pateikti 894 pasiūlymai dėl valstybės tarnautojo pareigų buvusiems karjeros valstybės tarnautojams ir įstaigų vadovams, iš viso į pareigas priimti 66

asmenys, t.y. 55 procentai visų į Valstybės tarnybos departamentą besikreipusių asmenų. Detaliau apžvelgiant pateiktų siūlymų statistiką, matyti, kad:

- 368 pasiūlymai buvo pateikti buvusiems karjeros valstybės tarnautojams ir įstaigų vadovams, atleistiems iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo. Į pareigas priimta 17 asmenų, 2 asmenys priimti į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas.

- 162 pasiūlymai buvo pateikti buvusiems karjeros valstybės tarnautojams ir įstaigų vadovams, atleistiems iš pareigų sudarius šalių susitarimą dėl karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo atleidimo (kai mokama kompensacija Valstybės tarnybos įstatymo 41 str. 6 d. 2 p. nustatytu būdu). Į pareigas priimti 9 asmenys.

- 331 pasiūlymas buvo pateiktas buvusiems pakaitiniams valstybės tarnautojams (išskyrus pakaitinius valstybės tarnautojus, kuriems suėjo 65 m.), pareigas nepertraukiamai ėjusiems ne mažiau kaip dvejus metus ir atleistiems iš pareigų dėl negalėjusio eiti pareigų karjeros valstybės tarnautojo sugrįžimo arba atleidimo. Į pareigas priimti 26 buvę pakaitiniai valstybės tarnautojai. 5 buvę pakaitiniai valstybės tarnautojai priimti į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas.

- 33 pasiūlymai buvo pateikti asmenims, siekiantiems atkurti valstybės tarnautojo statusą pagal Valstybės tarnybos įstatymo 16 str. 2 d. Valstybės tarnautojo statusą atkūrė 7 asmenys.

Tvarkytas Valstybės tarnautojų registras (Registras) ir Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema:

Siekiant pagreitinti valstybės tarnybos valdymo, duomenų perdavimo, ataskaitų rengimo procesus ir sistemose kaupti aktualius duomenis apie valstybės tarnybą, užtikrinti, kad valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms būtų teikiama visa informacija, reikalinga valstybės tarnybos valdymo sprendimams priimti, planuoti ir kontroliuoti, 2013 m. toliau buvo įgyvendinamas ES struktūrinės paramos projektas „Valstybės tarnautojų registro ir Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos modernizavimas“. Vienas iš pagrindinių ES projekto rezultatų – 2013 m. balandžio mėnesį visos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pradėjo darbą su modernizuotu Registru ir Valstybės tarnybos valdymo informacine sistema. To pasėkoje, atsirado poreikis apmokyti naujai paskirtus Registro tvarkytojus. Todėl per 2013 m. antrą pusmetį Valstybės tarnybos departamente buvo organizuotos 3 praktinės konsultacijos, kurių metu 48 Registro tvarkymo specialistai iš įvairių valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų buvo supažindinti su Registro tvarkymo programos funkcionalumu bei aiškintasi, kaip spręsti problemas, iškylančias dirbant su modernizuota sistema. Registro duomenų bazėje 2013 m. užregistruoti 296 nauji duomenų tvarkytojai.

Suorganizuota ir pravesta taikomoji-praktinė konsultacija 10 asmenų, teikiančių mokymo paslaugas valstybės tarnautojams, valstybės tarnautojų mokymo organizavimo bei Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos tvarkymo klausimais.

Atstovauta valstybei ginčiuose dėl apskričių viršininkų administracijų valstybės tarnautojų tarnybos santykių ar darbuotojų darbo santykių:

Atstovaujant Lietuvos valstybei ginčiuose dėl apskričių viršininkų administracijų, Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos valstybės tarnautojų ir valstybės pareigūnų tarnybos santykių ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo santykių su visomis teisėmis, įstatyme suteiktomis ieškovui, pareiškėjui, atsakovui, trečiajam asmeniui, suinteresuotam asmeniui, ir atlikti atstovaujamojo vardu visus procesinius veiksmus, 2013 m. dalyvauta 22 teismo posėdžiuose, parengta 12 apeliacinių skundų, 1 kasacinis skundas ir 24 atsiliepimai. Taip pat išanalizuota naujausia teismų praktika, susijusi su valstybės tarnybos santykiais, ir parengta pažyma.

Igyvendintos kitos Valstybės tarnybos įstatymo ir kitais teisės aktų nustatytos funkcijos:

Organizuojant ir kontroliuojant valstybės tarnautojo pažymėjimų išdavimą, gauti ir patikrinti 4756 prašymai išduoti valstybės tarnautojo pažymėjimą, iš jų 4081 perduotas į Asmens dokumentų išrašymo centrą prie Vidaus reikalų ministerijos. Taip pat gauti ir patikrinti 3185 prašymai atnaujinti sertifikatus valstybės tarnautojo pažymėjime, iš jų 2778 perduoti į Asmens dokumentų išrašymo centrą prie Vidaus reikalų ministerijos.

Įgyvendinant Tarnybinio paso įstatymą, 2013 m. išduoti ir pakeisti 165 tarnybiniai pasai.

Įgyvendinant Korupcijos prevencijos įstatymą, pagal 401 Specialiųjų tyrimų tarnybos ir 45 Muitinės departamento prie Finansų ministerijos paklausimus Valstybės tarnautojų registre patikrinta informacija apie 2057 asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje.

Įgyvendinant Aviacijos įstatymą buvo siekiama nustatyti, ar asmuo yra nepriekaištingos reputacijos, t.y. ar asmuo nebuvo atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų paskyrus tarnybinių (drausminę) nuobaudą atleidimą iš pareigų (tarnybos), ar iš darbo už šiurkštų darbo pareigų pažeidimą, ir nuo atleidimo dienos nepraėjo vieneri metai, Valstybės tarnautojų registre patikrinta ir pateikta informacija apie 1570 asmenų.

Dalyvauta Lietuvos pirmininkavime ES Tarybai:

Dalyvauta Europos viešojo administravimo tinklo (The European Public Administration Network – EUPAN) Generalinių direktorių, atsakingų už viešąjį administravimą, 60-ajame

susitikime ir nacionalinių ir Europos administracijos profesinių sąjungų delegacijos (Trade Union's National and European Administration Delegations – TUNED) Europos socialinio dialogo komiteto darbo grupės veikloje.

EUPAN – tai neformalus tinklas, skatinantis nuoseklų ir konstruktyvų ES valstybių narių, Europos Komisijos ir valstybių stebėtojų bendradarbiavimą viešojo administravimo tobulinimo srityje. Dalyvavimas EUPAN veikloje ES valstybėms narėms suteikia galimybę pasidalinti gerąją viešojo valdymo tobulinimo patirtimi ir aptarti joms aktualius viešojo administravimo modernizavimo klausimus ir problemas.

Europos socialinio dialogo komiteto tikslai yra skatinti ir plėtoti socialinį dialogą Europos ir nacionaliniu lygmenimis klausimais, susijusiais su centrinės valdžios sektoriumi, siekiant pagerinti darbo ir bendram interesui suteiktų paslaugų kokybę; pateikti savo nuomonę, pareiškimus, bendrąsias pozicijas arba kitos rūšies dokumentus Europos Komisijai dėl socialinės ir užimtumo politikos ir Europos politikos plėtros, turinčios įtakos šiose srityse centrinės valdžios sektoriui.

Pagal kompetenciją dalyvauta įgyvendinant Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 metais tarpinstitucinio veiklos plano priemones: 2013 m. rugsėjo 12-13 d. Valstybės tarnybos departamentas kartu su Europos personalo atrankos tarnyba (toliau – EPSO) organizavo EPSO personalo atrankos ekspertų tinklo susitikimą, kuris įtrauktas į Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai ekspertinio lygmens susitikimų sąrašą. Susitikime dalyvavo daugiau kaip dvidešimties ES valstybių institucijų, atsakingų už personalo atranką, ekspertai, ES Tarybos generalinio sekretoriato ir EPSO atstovai. Susitikimo tikslas – palaikyti ir stiprinti abipusius EPSO ir ES valstybių narių ryšius personalo atrankos srityje, dalintis informacija apie geriausią praktiką šioje srityje. Susitikimo metu buvo pristatyta naujoji valstybės tarnautojų atrankos sistema Lietuvoje.

Lietuvos valstybės tarnybos aktualijos pristatytos konferencijoje „Pirmininkavimas ES Tarybai: iššūkiai tobulinant viešąjį valdymą“.

Vykdyta gerosios patirties sklaida, rengta ir viešai skelbia informacija apie valstybės tarnybą ir Valstybės tarnybos departamento veiklą:

Parengta kasmetinė ataskaita apie Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymą ir įgyvendinimą pateikta Vyriausybei ir vidaus reikalų ministrui bei paskelbta Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje. Tiek politikai, tiek akademinė bendruomenė, tiek valstybės tarnautojus mokantys ekspertai apžvalgoje gali rasti jiems naudingos informacijos ir apibendrintus duomenis apie žmogiškųjų išteklių valdymo procedūrų valstybės tarnyboje įgyvendinimą ir taikymą, kuri gali padėti priimant sprendimus teisėkūroje, pateikiant mokslines išvadas ir vertinimus pokyčių valdyme bei rengiant mokymų programas.

Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje patalpinta pagrindinė informacija apie Šiaurės-Baltijos šalių valstybės tarnautojų mobilumo ir tinklaveikos programą viešajam administravimui (toliau – Programa) ir jos gaires, informuojant, kad Programa skiria finansinę paramą valstybės tarnautojams bei kitiems viešojo sektoriaus darbuotojams, norintiems vykti į stažuotes, mokymus, trumpalaikius darbinius vizitus Šiaurės ir Baltijos šalyse arba vykdančiams bendradarbiavimo tinklų veiklą minėtame regione. Kasmetinį Lietuvos Respublikos finansinį įnašą moka Valstybės tarnybos departamentas, o Departamento atstovas Programos valdymo grupės veikloje dalyvauja jau penkerius metus.

2013 m. vasarą Valstybės tarnybos departamente su pažintiniu vizitu lankėsi Gruzijos Parlamento tarnautojai. Svečiai buvo supažindinti su valstybės tarnybos organizavimu Lietuvoje, praktiniu valstybės tarnybą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimu, valstybės tarnautojų atranka, darbo užmokesčiu, socialinėmis garantijomis ir mokymu.

Atnaujinta Valstybės tarnybos departamento interneto svetainės struktūra ir turinys, vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašu. Atnaujinta interneto svetainėje paskelbta informacija, paskelbtos 93 Valstybės tarnybos departamento naujienos. Patalpinta susisteminta informacija apie Valstybės tarnybos įstatymo taikymą, kas mėnesį buvo atnaujinama informacija apie valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus pokytį, parengti bei sausio ir liepos mėnesiais paskelbti Registro pusmetiniai suvestiniai duomenys apie valstybės tarnautojus. Taip pat talpinami valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų skelbimai dėl statutinio valstybės tarnautojo; dėl karjeros valstybės tarnautojo pareigų, siekiant perkelti valstybės tarnautoją dėl tarnybinės būtinybės; dėl darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigų; dėl kaitumo galimybių; dėl galimybės studentams atlikti praktiką jų įstaigoje.

Plėtojant ryšius su žiniasklaida, išplatinta (paskelbta Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje, išsiųsta žiniasklaidos atstovams el. paštu) apie 50 pranešimų spaudai, atsakyta į 20 žiniasklaidos atstovų paklausimų, surengta 1 spaudos konferencija, dalyvauta 1 televizijos laidoje bei duoti 5 interviu radijo ir televizijos laidoms.

Atlikti tyrimai ir apklausos:

Siekiant išmatuoti ir nustatyti valstybės tarnautojų įsitraukimą į institucijos veiklą bei įsipareigojimą dirbti, atlikta visų ministerijų karjeros valstybės tarnautojų, užimančių įvairaus hierarchinio statuso pareigybes, apklausa. Gauti duomenys parodė, jog visų ministerijų karjeros valstybės tarnautojų bendras įsitraukimo į darbą vidurkis – 201 balas $\pm$ 38,2 balai (mediana – 204). Įsitraukimo į darbą laipsnis, galėjo kisti intervale nuo 48 balų (minimali reikšmė) iki 288 balų (maksimali reikšmė).

Siekiant išsiaiškinti į Valstybės tarnybos departamentą dažniausiai besikreipiančių asmenų nuomonę apie aptarnavimą, atliktas Valstybės tarnybos departamento teikiamų paslaugų vertinimo kasmetinis tyrimas. 94 proc. Lietuvos valstybės institucijų vadovų ir struktūrinių padalinių arba valstybės tarnautojų, atliekančių personalo administravimo funkcijas, Departamento veiklą pastaruosius 3 metus vertina teigiamai (labai gerai ir gerai).

Tobulinta darbuotojų kvalifikacija:

35 Valstybės tarnybos departamento tarnautojai ir darbuotojai tobulino kvalifikaciją įvairiuose mokymuose (daugiausiai finansuojamuose ES lėšomis).

Veiklos efektyvumo didinimo kryptys:

Peržiūrėta ir 2013 m vasario mėnesį patvirtinta nauja Valstybės tarnybos departamento struktūra, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymai, siekiant eliminuoti besikartojančias funkcijas ir nustatyti aiškią hierarchinę atskaitomybę bei užtikrinti racionalių valstybės biudžeto lėšų naudojimą.

Stiprinant Valstybės tarnybos departamento vykdomą konsultacinę / metodologinio vadovavimo funkciją, parengtas mokymų konsultacijų ciklas bei patikrų ir konsultacijų santykis padidintas konsultacijų naudai.

01.01. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir masto vienetai	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas
	1-asis tikslas: dalyvauti formuojant visuomenės poreikius atitinkančią, atsakingą ir atskaitingą už veiklos rezultatus, diegiančią naujoves, lanksčią, skaidrią ir konkurencingą valstybės tarnybą			
R-01-01-01-01	Viešojo valdymo institucijų, taikančių kompetencijų modelį, skaičius	10	10	100
R-01-01-01-02	Respondentų, vertinančių Valstybės tarnybos departamento darbą teigiamai, dalis, proc.	94	94	100
	1-ojo tikslo 1-asis uždavinys: užtikrinti Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimą			

P-01-01-01-01-01	Atliktų planinių kontrolinių patikrinimų valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose skaičius	28	28	100
P-01-01-01-01-02	Dalyvautų konkursų į valstybės tarnautojo pareigas komisijų darbe stebėtojo / komisijos nario teisėmis skaičius	20	20	100
P-01-01-01-01-03	Asmenų, teikiančių mokymo paslaugas valstybės tarnautojams, kuriuose atlikta planinė mokymo programų įgyvendinimo kokybės priežiūra, skaičius	10	10	100
P-01-01-01-01-04	Įgyvendintų Europos Sąjungos struktūrinės paramos projektų skaičius	1	1	100

01.01.PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. Lt	Panaudoti asignavimai, tūkst. Lt	Asignavimų panaudojimas, proc.
Iš viso asignavimų programai	2.390,0	2389,6	99,98
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	2.390,0	2389,6	99,98
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
1.4. valstybės biudžeto lėšos	2.390,0	2389,6	99,98
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

III. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Ivykdyta 304 prioritetinė priemonė „Įdiegti iš dalies centralizuotą atrankos į valstybės tarnybą sistemą, gebančią patikrinti ne tik pretendento į valstybės tarnautojo pareigas žinias, bet ir gebėjimus“.

Didinant valstybės tarnybos patrauklumą ir siekiant pritraukti į valstybės tarnybą išsilavinusių, kompetentingų ir imlių naujovėms asmenų, nuo 2013 m. birželio 1 d. sukurta skaidri, iš dalies centralizuota valstybės tarnautojų atrankos sistema, gebanti patikrinti ne tik pretendento į valstybės tarnautojo pareigas žinias, bet ir gebėjimus. *(Plačiau apie naują atrankos sistemą 4-5 psl. ir 12-14 psl.).*

Vykdoma 308 prioritetinė priemonė „Tobulinti valstybės tarnautojų darbo užmokesčio ir motyvavimo sistemas“, kurios įgyvendinimo terminas numatytas 2014 metų III ketvirtyje (kuratorius – Vidaus reikalų ministerija).

Teisės aktų reglamentuojama valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistema šiuo metu yra nekonkurencinga ir nemotyvuojanti. Darbo užmokestis nepriklauso nuo pasiektų rezultatų, todėl valstybės tarnautojų veikla orientuota į procesą, bet ne į rezultato siekimą. Be to, esama darbo užmokesčio sistema nepatraukli – neskatina naujų išsilavinusių asmenų rinktis valstybės tarnybą ir nepadedą joje išlaikyti jau dirbančių kvalifikuotų valstybės tarnautojų.

Siekiant tai pakeisti, Valstybės tarnybos departamentas identifikavo ir išanalizavo valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemos praktinio įgyvendinimo problemas, užsienio valstybės tarnybų gerąją praktiką, organizavo susitikimus su privataus sektoriaus įmonių personalo specialistais, aktyviai dirbo Vidaus reikalų ministro sudarytoje tarpinstitucinėje darbo grupėje ir parengė pasiūlymus esamoms darbo užmokesčio sistemos problemoms spręsti sukuriant naują valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemą. Esminės naujos valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemos tobulinimo kryptys: tarnybinės veiklos vertinimo sistemą atsieti nuo darbo užmokesčio sistemos; supaprastinti tarnybinės veiklos vertinimo sistemą; padaryti efektyvesnę karjeros sistemą; atsisakyti tam tikrų priedų ir priemokų; su efektyvinti vienkartinės pinigines išmokas kaip skatinimo elementą; susisteminti pareigybes ir pareigybių grupes.

2013 m. gruodžio 16 d. Vyriausybės strateginio komiteto posėdyje buvo pristatyti pasiūlymai dėl valstybės tarnybos tobulinimo (inter alia pasiūlymai dėl naujos darbo užmokesčio sistemos), kuriems iš esmės buvo pritarta.

IV. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

Kurti lankstesnę, paprastesnę ir mažiau administracinių sąnaudų reikalaujančią valstybės tarnybos sistemą, įgyvendinant atskiras valstybės tarnybos modernizavimo iniciatyvas:

- kurti ir diegti kompetencijomis grįstą žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje modelį;
- kurti aukštesniąją valstybės tarnybą (t.y. reglamentuojant aukštesniųjų kategorijų ir vadovaujančiųjų valstybės tarnautojų specialiąsias tarnybos sąlygas: atranką, tarnybinės veiklos vertinimą, mokymą, karjerą);
- tobulinti valstybės tarnautojų darbo užmokesčio ir motyvavimo sistemas;
- efektyvinti iš dalies centralizuotos atrankos į valstybės tarnautojo pareigas sistemą.

Valstybės tarnybos departamento direktorius

Osvaldas Šarmavičius